పండగ నవ్వు

ఉగాదిరోజు పొద్దున్నే వినతి లేచి భర్త చలపతి భుజాల చుట్టూ చేతులు వేసి గోముగా చూసింది.

భార్య తనకేదో ఆదేశించబోతున్నదని అర్థంచేసుకున్న చలపతి —

"ఊ....చెప్పు" అన్నాడు.

"ఇవ్వాళ ఉగాది పండగ కదా..."

"అవును."

"ఈ రోజు ఆనందంగా, నవ్వుతూ గడిపితే సంవత్సరమంతా ఆనందంగా హాయిగా నవ్వులతో గడిచిపోతుందట"

"ఊ...."

"అంచేత మనం ఈరోజంతా నవ్వుతూ గడిపేయాలి. పొరపాటున కూడా విచారం రానివ్వద్దు - విసుగుపడొద్దు - త్వరగా పనులు పూర్తిచేసుకొని అలా షికారు వెళదాం -"

"సంవత్సరమంతా అలా షికార్లతో గడిపేస్తామా?"

"ఆఁ....ఈ రోజు మనం అస్సలే ఎవరితో గొడవ పడకూడదు. నవ్వుతూ ఉండాలి....ప్లీజ్ పతీ అలా చేస్తావుకదూ?"

"సరే....అలాగే."

చటుక్కున వంగి అతని పెదాలమీద ముద్దుల వర్షం కురిపించింది...

"అంటే సంవత్సరమంతా ప్రతిరోజూ పొద్దున ఇలా...."

"ఛీ పో కొంటె.."లేచి బయటకి వెళ్ళిపోయింది వినతి.

కొంచెం సేపటికి ఆమె చిరునవ్వుతో తిరిగి వచ్చింది.

"ఇవ్వాళ పాల ప్యాకెట్ దొరకలేదట" అని చెప్పింది.

"పోనీలే ఈరోజు కాఫీ ఏదైనా హోటల్లో తాగుదాం..." నవ్వుతూ అన్నాడు చలపతి.

భర్త వంక ఎంతో మురిపెంగా చూసి వంటింట్లోకి నడిచింది వినతి.

స్నానంచేసి వచ్చి -

"త్వరగా లే పతీ - స్నానం చేసి వేపపువ్వు, మామిడికాయ కొనుక్కురావూ - పచ్చడి చేయాలి కదా-" అంది.

"ఓ యస్ అలాగే..."

లేచి టాయిలెట్ రూంవేపు నడిచాడు చలపతి. వెళ్ళినవాడు వెళ్ళినట్టే తిరిగి వచ్చాడు. ఏమైంది అన్నట్టు చూసింది వినతి.

"ఖాళీలేదు -" నవ్వుతూ చెప్పాడు చలపతి.

"పోనీ ఈలోగా పళ్ళుతోముకోరాదూ."

"సరే -"

బ్రష్ తీసుకుని పేస్టుకోసం వెదికాడు. ఇంకా ఆ నెలలో సామాన్లు తేలేదని గుర్తుకొచ్చింది. కంపెనీలో స్ట్రయిక్. జీతం ఇంకో వారం రోజులకి గానిరాదు. ఇందాక వినతి "అలా షికారుకు" అన్నట్టు గుర్తు...

జేబులన్నీ వెదికితే ఐదురూపాయల చిల్లర దొరకొచ్చు.

ఐదు రూపాయలతో "భార్యతో షికారు" అంటే హైద్రాబాద్ సిటీకి ఎంత నామోషి! షికారుకొద్దు గదిలోనే హాయిగా కబుర్లు చెప్పుకుందాం అంటే వినతి మొహం చిన్నబుచ్చుకుంటుంది!

గళ్ళ లుంగికట్టి, బనీను చిరుగుమీద తువ్వాలు కప్పుకొని గది బయట నిల్చొని ఆలోచిస్తున్నాడు చలపతి

చేతిలో చిక్కిన పేస్ట్‌ట్యూబ్ వంక ఒకసారి చూశాడు. వత్తిలా మిగిలిన చందా పేస్టు వాత్తివాత్తి అతనికి విసుగొచ్చింది. రేపు కొత్తదితేవాలి అనుకుంటూ నాలుగు రోజుల్నుంచి దానితో కుస్తీపడుతున్నాడు. వినతి ఎలా తోముకుందో-ఇలాగే అవస్థపడి ఉంటుంది. లేక పండగరోజు కదా నవ్వుకుంటూ ఏ బొగ్గుముక్కనో కర కర నమిలిఉంటుంది.

ఆ ట్యూబ్‌నే చించి రెండు ముక్కలు చేశాడు. ఒక్కోముక్కను చదరంగా చేసి వాటిపై నీళ్ళుచల్లి బ్రష్‌తో అందులోని పేస్టు - శేషాలను గీకి తీరాడు.

* * *

స్నానం చేసి తల తుడుచుకుంటూ గదిలోకి వచ్చిన చలపతికి భార్య మొఖం చూడాలంటే భయమేసింది.

అయిదు రూపాయలతో షికారా! అయిదు రూపాయలతో షికారా! అతని మనసులో ఒకటే హోరు... పోరు.

"వచ్చావా, త్వరగా డ్రెస్ వేసుకో, మామిడికాయ, వేపపువ్వు, బెల్లం -గడ గడ లిస్టు చదివేస్తున్నది.

అమ్మబాబోయ్! షికారు మాట దేవుడెరుగు, ముందీ లిస్టును ఎదుర్కొనేది ఎలా?

తప్పిన మొద్దబ్బాయిలా మొహం పెట్టబోయి పండుగనవ్వు గుర్తుకొచ్చి నవ్వుతూ భార్యవంక చూశాడు- "ఓస్ ఇంతేనా—కొనేద్దాం-" అన్నాడు తల దువ్వుకుంటూ-

"వినతి నా పేంటొకసారి పట్రా–" అన్నాడు.

తెచ్చింది.

"జేబులో ఎంతుందో చూశావా?"

"చూశాను–"

"మరి?" నవ్వుతూ చూశాడు.

"నీకెందుకు నేనిస్తాగా–"

అర్థం కాలేదు చలపతికి–

"పండుగపూట అప్పు తెస్తావా వినతీ; సంవత్సరమంతా అప్పులేకావూ?—"

"ఛీ నేనంత తెలివితక్కువదాన్ని అనుకున్నావా. పండుగరోజు అప్పుతేవడానికి నిన్ననే అడిగిపెట్టాను– ఇదిగో" ఇదిగో యాభై రూపాయల నోటు అందించింది.

"నెలకు అయిదు రూపాయలు వడ్డీ–" నవ్వుతూ చెప్పింది

"ఓస్ అంతేనా–జీతం రాగానే ఇచ్చేయమూ–" నవ్వుతూ అన్నాడు చలపతి–ఇద్దరూ మరోసారి జంటగా నవ్వుకున్నారు. ఆ తరువాత చలపతి ఈలపాట కూడా అందుకున్నాడు–

రఘురామయ్యగారు ఎక్కడున్నా సంతోషించాలి ఇలాంటి ఏకలవ్యులను చూసి–

అతని షర్ట్ గుండీలు వినతే పెట్టింది. చెప్పులు తుడిచి యిచ్చింది.

ఆమె బుగ్గన చిటికేసి బ్యాగ్ అందుకొని బజారుకు నడిచాడు చలపతి–

"పతీ—" అని పిలిచింది.

"ఏమిటోయ్!" వెనక్కు తిరిగొచ్చాడు.

"తోరణాలకు మామిడాకు, వేపకొమ్మలు మరచిపోకు–"

"ఉహుం.... మరచిపోను–మరి బక్షాలకు నెయ్యి కావద్దూ?"

"ఆ బక్షాలు నాకు చేయరావు బాబూ–" నవ్వుతూ అంది వినతి.

"నాకు వచ్చుకదా....నువ్వైతే శనగపప్పు ఉడకబెట్టు–" నవ్వుతూ చెప్పాడు చలపతి.

"శనగపప్పులేదు–వచ్చేటప్పుడు తీసుకరా–అలాగే కిలో గోధుమపిండి.... యాలకులు...."

"సరె సరె అవన్నీ నేను చూసుకుంటాలె...."

నవ్వుతూ ఈలవేసుకుంటూ వెళుతున్న భర్తను చూసి హాయిగా నవ్వుకుంది వినతి–

• • •

బజారునుంచి వచ్చిన చలపతికి భార్యముందు గదిలోనే ఎదురయింది–

"తోరణాలకు మావిడాకులు, వేపకొమ్మలు తెమ్మన్నావుకదోయ్ వాటికే రెండు రూపాయలు-" నవ్వుతూ చెప్పాడు.

"అంతేకదా...." నవ్వింది వినతి.

"మొత్తం ముప్పై రూపాయలు"

"ఊఁ....ఇవ్వాళ పంపు తొందరగా బద్దయింది పతీ. వంటగది ఒక్కటే కడిగాను. ముందు రూము కడగలేదు"

"ఫరవాలేదులే-రేపు కడుగొచ్చు"

"పచ్చడికో చెంబెడు తాగడానికి పెద్ద చెంబెడు నీళ్ళు చాలుకదా....మనం అలా షికారుకు వెళ్ళొస్తాం కదా-"

"ఓ బస్ బస్...."

ఆనందంగా భర్త షర్టు గుండీలు విప్పింది. అతడు లుంగీ చుట్టుకుంటుంటే పేంటుకూడా తనే విప్పింది.

ఇద్దరు కష్టపడి పచ్చడి చేసుకొని, బక్షాలు చేసుకొని తినేసరికి మధ్యాహ్నం రెండయింది.

హ్యాట్నీకి కుదరదు కనుక ఫస్టుషోకు వెళ్దాం అనుకున్నారు.

అంతలో ప్రక్క వాటావాళ్ళ అబ్బాయి "అంకుల్ మీకు ఉత్తరం" అంటూ ఒక కవరు అందించి వెళ్ళాడు.

"ఎవరో ఉగాది శుభాకాంక్షలు పంపించి వుంటారు తెరువు" అంది ఆసక్తిగా వినతి.

కవరు తెరచి అందులోని ఉత్తరాన్ని చదివాడు చలపతి.

వడ్డీ సరిగా కట్టడంలేదని వార్నింగ్ యిస్తూ చలపతి తీసుకున్న మూడువేల రూపాయలు అప్పు యిప్పుడు నాలుగువేలు అయిందని గుర్తుచేస్తూ అతని నేటివ్ ప్లేస్ నుండి గునిశెట్టి గుర్నాధం రాసిన ఉత్తరం అది.

ఉద్యోగానికి లంచం అవసరంపడి చేసిన అప్పు అది.

నవ్వుతూ భార్యవంక చూశాడు చలపతి.

"ఆఁ? రెండు సంవత్సరాల్లో తీర్చేస్తామని ఉత్తరం రాసేయ్" నవ్వుతూ చెప్పింది వినతి.

"ఓయస్ అలాగే తీర్చేద్దాం" అన్నాడు చలపతి.

కొంచెంసేపయాక-

"ఏ సినిమాకు వెళ్దాం పతీ?" అని అడిగింది వినతి.

"నువ్వే చెప్పు-"

"శాంతిలో శ్రీవారికి ప్రేమలేఖ నిండా నవ్వులేనట...."

"ప్రేమలేఖ నిండా నవ్వులా?"

"ప్రేమలేఖ నిండా కాదోయ్....సినిమా నిండా...."

"ఊహుఁ...."

"పండగరోజు బాగుంటుంది-హాయిగా నవ్వుకోవచ్చు-దానికే వెళ్దాం"

"సరే అలాగే"

పండుగరోజు హాయిగా వెళ్ళాలని వాళ్లు సాయంకాలం ఆటోలో సినిమాకు బయల్దేరారు.

ఆటోవాడికీ ఆ రోజు పండుగే ఉన్నట్టుంది. నిదానంగా నడుపుతూ మధ్య మధ్యలో ఆపి స్కేలుతో పెట్రోలును కొలుస్తూ మొత్తంమీద ఆరుగంటలకు థియేటర్ ముందుకు చేర్చాడు వాళ్ళను. అప్పటికే హౌస్‌ఫుల్.

నవ్వుతూ "హౌస్‌ఫుల్" అంది వినతి.

"మరో సినిమా ట్రై చేద్దాం" అన్నాడు చలపతి.

"అమ్మో ఏ సినిమా ఎలాగుంటుందో కొంపదీసి ఏ ట్రాజిడో చూశామంటె" ఆ ఊహనే భరించలేకపోయింది.

"సినిమా మరోనాడు చూద్దాంలే అలా హాయిగా టాంక్‌బండ్ మీద కూర్చుందామా?" అని అడిగింది సరదాపడుతూ.

"సరే"

"టాంక్‌బండ్‌కు వెళ్దామా సార్" ఆ ఆటోవాడు యింకా అక్కడే ఉన్నాడు. ఎలాగూ సినిమా డబ్బులు మిగిలాయి కనుక మారుమాట్లాడకుండా యిదరు ఆటోలో ఎక్కి కూర్చున్నారు.

ఆటో ముందుకు దూసుకుపోయింది.

టాంక్‌బండ్ చేరి ఓ ఖాళీ సిమెంట్ బెంచ్‌నో, చెక్క బెంచినో వెదికి పట్టుకొనేసరికి వాళ్ళకు పావుగంట పట్టింది. రెండు రూపాయలు పెట్టి మూరెడు పూలదండకొని టాంక్‌బండ్‌మీద తమ సాయంకాలానికి మరింత అందాన్ని, ఆనందాన్ని తెచ్చాడు చలపతి.

రాత్రి ఎనిమిది గంటలదాకా అక్కడే కూర్చున్నారు.

సెకండ్ షోకు వెళ్ళడానికి వీల్లేదు.

ఇంటి ఓనరు ముందే వార్నింగు యిచ్చాడు. పదకొండు దాటిందంటే బయటి తలుపులు తెరవబడవని.

"ఇక వెళ్దామా వినతీ...." అడిగాడు చలపతి, అతని భుజంమీద తలవాల్చిన వినతి "ఊ" అంది మెల్లగా.

పర్సులో యిక ఏడు రూపాయలు మిగిలాయని చలపతికి తెలుసు. మళ్ళీ ఇప్పుడు ఆటోలో ఇంటికివెళ్తే ఆ ఏడు రూపాయలూ హారతి కర్పూరం!

ఎంత స్ట్రయిక్ నడుస్తున్నా రోజూ కంపెనీకి పోక తప్పదుకదా! ఏడు రూపాయలుంటే ఎందుకైనా పనికొస్తాయ్. మళ్ళీ చేతిలో డబ్బులు పడేదాకా బస్సు ఛార్జీలకే కావాలి రోజూ రెండు రూపాయలు.

"హాయిగా బస్సులో పోదామా వినతీ" నవ్వుతూ అడిగాడు చలపతి.

"అలాగే" అంది నవ్వుతూ వినతి.

మరో అరగంట తరువాత అతి కష్టంమీద ఒక బస్సులో ఎక్కగలిగారు.

అసలే బస్సుల నిండా ఎప్పుడూ జనం. అందులో పండుగరోజు ఫస్టుషోలు వొదిలేసిన సమయం....

గంటసేపు బస్సులో నరకాన్ని నవ్వుతూ అనుభవించారు.

బస్సు దిగి ఇంటివేపు నడుస్తున్నారు. దాహంగా ఉంది చలపతికి. సోడా తాగుదామని జేబులో చేయిపెట్టాడు.

"పతీ...." అంది మెల్లగా వినతి.

ఏమిటన్నట్లు చూశాడు.

"బస్సులో రష్ బాగా ఉందికదా....ఒకపక్కకు ఒదిగి నిల్చున్నాను. బస్సు రేకు తట్టుకొని యిదిగో...." చిరిగిన చీరెను చూపించింది.

రెండువందల యాభై రూపాయలు పెట్టి ఆ చీరెనుకొని రెండునెలలు కాలేదు. నిజానికి వినతికి ఉంది అదొక్కటే మంచి చీరె.

"డార్నింగ్ చేయిస్తే బాగానే ఉంటుంది కదూ" అంది నవ్వుతూ.

"అవును" అన్నాడు చలపతి నవ్వుతూ.

ఆ నవ్వులో....ఉన్న ఏడురూపాయలు బస్సులో ఎవరో కొట్టేశారన్న విషయం దాచేశాడు.

ఇల్లు చేరుకోగానే ఎదురైన యింటి ఓనర్‌నుచూసి గుండె గుభేలుమంది చలపతికి. గడియారంవంక చూసుకున్నాడు-

పదిమాత్రమే అయింది.

"వచ్చావా నాయనా, నీకో శుభవార్త" అన్నాడు యింటి ఓనర్ చలపతిని చూడగానే-

ఏం వార్తోనని ఆనందంతో వినతి మొహం విప్పారింది.

"మీ కంపెనీ స్ట్రైయిక్ కాలాఫ్ అయింది నాయనా-మీ డి.ఏ. పెంచడానికి కంపెనీ యజమాన్యం ఒప్పుకున్నదట-సాయంకాలం వార్తల్లో చెప్పారు."

"అలాగా...."

"అయితే నీ జీతం ఎంత పెరుగుతుంది బాబూ?"

"నెలకు యిరవై రూపాయలదాకా ఉంటుంది."

"ఉహుం...."

"ఇంకా నిద్రపోలేదా బాబాయ్ మీరు?" తాళం తీస్తూ అంది వినతి.

"అహం మా బామ్మర్ది యిందాక వచ్చివెళ్ళాడు-మీరుంటున్న పోర్షను అద్దెంత అని అడిగాడు-రెండువందలయాభై అని చెప్పాను-తన దోస్తు ఎవరికో కావాలి

రెండొందల దెబ్బయ్యేయిదు అద్దె యిస్తారు అన్నాడు-నేను ఒప్పుకోలేదు-చలపతి మంచి కుర్రాడు-ఆ మాత్రం అద్దె వాళ్లూ యివ్వగలరు అని చెప్పాను-"

గదిలో అడుగుపెట్టిన చలపతి మొహంమీదికి ఝుమ్మని దోమలు దాడిచేశాయి. "అలాగే బాబాయ్—" నవ్వుతూ లైటు వేసింది వినతి—భర్తను మోచేత్తో పొడిచింది.

"అలాగే అంకుల్ దానికేం అలాగే యిస్తాం...." నవ్వుతూ చెప్పాడు-చలపతి.

లౌక్యంగా నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు యింటి ఓనర్-

తలుపులులేని కిటికీగుండా దూకి పిల్లులు వంటగదిలో పోట్లాడుకుంటున్నాయి. పెద్ద చెంబెడు మంచినీళ్ళు వొలకబోశాయి-

అంతలో కరెంటుపోయింది-

"ఇంకెంతసేపు ఉంటుంది వినతీ పండుగ?" అడిగాడు చలపతి-

"ఎందుకు?"

భర్త అలా ఎందుకడిగాడో అర్థంకాలేదు వినతికి.

"ఎందుకు పతీ?" అని మళ్ళీ అడిగింది.

"ఇక నేను నటించలేను- ఈ అబద్ధపు నవ్వులు నవ్వలేను-" చలపతి బాధగా.

వినతి మాట్లాడలేదు.

కిటికీలోంచి ఆకాశంలో కనిపించే మిణుకు మిణుకు తారలవంక చూస్తోంది.

(జ్యోతి మంత్లీ, సెప్టెంబరు 1984)